

Ljubljana, 20. 11. 2020

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

- Poslanskim skupinam

Spoštovane poslanke in poslanci

S 1. 1. 2021 bo minimalna plača skladno s 3. členom Zakona o minimalni plači v Republiki Sloveniji prvič v zgodovini določena v višini, ki je za 20 % nad ravnijo minimalnih življenjskih stroškov in s tem na ravni, ki zagotavlja dostojno delo delavcu in njegovi družini. S tem pa bo višina minimalne plače v celoti sledila smernicam EU na področju minimalne plače, katerih osnovni namen je preprečevati revščino med zaposlenimi in zagotavljati pogoje za dostojno življenje.

Gre za zadnji korak v procesu, ki smo ga začele reprezentativne sindikalne centrale leta 2015, ko smo s podpisi volivcev v zakonodajni postopek vložile predlog zakona o minimalni plači, s katerim so bili iz minimalne plače izločeni nekateri dodatki za manj ugodni delovni čas. Brez glasu proti ste zakon pred dvema letoma sprejeli prav vi poslanci, navkljub vsem naporom delodajalcev, da do sprejema ne pride.

V zadnjem obdobju se zopet pojavljajo pobude in pritiski, da se minimalna plača začasno zamrzne in se torej Zakon o minimalni plači ne realizira v celoti, tudi preko vključitve tovrstne zamrznitve v predlog PKP6 ali PKP7, ki naj bi sledil še pred koncem leta 2020. Gre predvsem za pobude s strani delodajalskih organizacij s povsem enakimi argumenti, kot smo jim priča zadnjih nekaj let s strani nasprotnikov rasti minimalne plače. Gre za argumente, po katerih kakršen koli dvig minimalne plače »ogroža gospodarstvo, ki potrebuje prehodno obdobje, da bo dosežen preboj, ki bo omogočal dvig minimalne plače...«, po katerih bi grozila izguba velikega števila delovnih mest, v letu 2020 pa je prikladen argument tudi epidemija COVID-19 in njene posledice.

V reprezentativnih sindikalnih centralah ostro nasprotujemo zamrznitvi minimalne plače, saj menimo, da je njen dvig na raven najmanj 20% nad ravnijo minimalnih življenjskih stroškov upravičen in potreben. Ob tem velja poudariti, da trenutno veljavni podatek o višini minimalnih življenjskih stroškov temelji na izračunu Inštituta za ekonomska raziskovanja (IER) iz leta 2017, ko je slednji objavil izračune minimalnih življenjskih stroškov, ki so za leto 2016

(na podlagi struktur izdatkov v letu 2015 in po cenah v letu 2016) znašali 613,41 EUR na mesec. Če izhajamo iz teh izračunov, ki so sicer zastareli, bi to znašalo najmanj 736,092 EUR neto na mesec, oziroma 1.025 EUR bruto na mesec (izračun temelji na predpostavki, da ni vzdrževanih družinskih članov kot tudi predvideva zakon), kar pomeni dvig minimalne plače za 84,42 bruto. Brez dvoma pa bi danes izračun minimalnih življenjskih stroškov pokazal, da so se le-ti od leta 2016 povišali in da bi morala biti minimalna plača pravzaprav še višja.

Prepričani smo, da je ne glede na epidemijo COVID-19 potrebno z realizacijo Zakona o minimalni plači vztrajati. Cilj Slovenije ne more biti poslovni model, ki temelji na nizkih/minimalnih plačah, saj ne prispeva k dvigu produktivnosti (in s tem dvigu konkurenčnosti iz tega naslova), ne krepi domače potrošnje z dvigom kupne moči (ki lahko delno ublaži posledice manjšega izvoza) in ne ohranja delovnih mest, zlasti ne kakovostnih in dostojno plačanih delovnih mest. Ob tem poudarjamo, da v Sloveniji ni uradnih podatkov o številu izplačanih minimalnih plač, saj po izločitvi dodatkov leta 2019 uradna statistika ne beleži tega podatka, zato je mogoče število in trend števila prejemnikov minimalnih plač zgolj ocenjevati. Dejstvo je tudi, da se dosedanje napovedi o izgubi delovnih mest zaradi minimalne plače, ki smo jim bili priča vsako leto in ob vseh spremembah Zakona o minimalni plači, niso uresničile, temveč je vse do izbruha epidemije COVID-19 delavcev kronično primanjkovalo in kljub morebitnim drugačnim trenutnim razmeram smo prepričani, da se bo takšno pomanjkanje delavcev ponovilo.

V zvezi s trendi na področju minimalne plače se je potrebno ozreti tudi po drugih državah v Evropski uniji, kjer nekatere države napovedujejo dvig minimalne plače z argumentom okrepitve kupne moči, ki pomaga pri ohranitvi proizvodnje, številu delovnih mest, zaposljivosti, v Nemčiji v času COVID-19 minimalno plačo dvigujejo, Evropska komisija pa napoveduje zakonodajni okvir za določitev minimalnih standardov na področju minimalne plače.

Če povzamemo: Ko podjetja dobivajo krepke neposredne subvencije, ko si Evropa prizadeva z dvigi minimalnih plač dvigniti kupno moč, ko so minimalni življenjski stroški izračunani na cenah iz leta 2015(!), ko sploh ne obstajajo podatki, na podlagi katerih bi bila mogoča razprava o problematiki minimalnih plač in ob odsotnosti splošnega dogovora o plačah v Republiki Sloveniji, so predlogi o zamrznitvi minimalne plače nespodobni in nesprejemljivi. Verjamemo, da je tudi v širši javnosti že prevladalo zavedanje, da višina plač ni glavni zaviralec gospodarskega razvoja in konkurenčnosti, pri čemer glavni cilj vsake države ne bi smela biti konkurenčnost, temveč blaginja ljudi. Višina plače, tudi minimalne, ima pri tem odločilen vpliv!

Na podlagi navedenega reprezentativne sindikalne centrale, članice Ekonomsko socialnega sveta, v imenu delavk in delavcev v Sloveniji vse poslanke in poslance javno pozivamo, da ne vlagajo in ne podpirajo morebitnih amandmajev, s katerimi bi zamrznili minimalno plačo in preprečili realizacijo Zakona o minimalni plači v celoti, saj takšna rešitev nikakor nima našega soglasja. Delavke in delavci, ki prejemajo minimalno plačo, bi bili s takšno zamrznitvijo prikrajšani za 84 EUR bruto mesečno. Če upoštevamo dejstvo, da ima minimalna plača

določen vpliv tudi na raven ostalih plač, pa bi bili zaradi takšne zamrznitve prikrajšani tudi drugi delavci in delavke.

V reprezentativnih sindikalnih centralah, ki nam zaradi epidemije COVID-19 ni omogočeno neposredno sodelovanje na seji matičnega odbora Državnega zbora, ki bo obravnaval PKP6, kjer bi lahko neposredno izrazili svoje stališče, bomo natančno spremljali postopek sprejemanja PKP6 v Državnem zboru, razpravo o njem in glasovanje o predlaganih amandmajih. V primeru vložitve amandmaja, ki bi zamrznil minimalno plačo, bomo imena predlagateljev in podpornikov morebitnega takšnega amandmaja tudi javno objavili, v primeru sprejema zamrznitve minimalne plače pa zahtevali razpis referendumu o zakonu, ki bi takšno rešitev vseboval.

Lep pozdrav

Zveza Svobodnih sindikatov Slovenije
Predsednica Lidija Jerkič, l.r.

Konfederacija sindikatov Slovenije Pergam
Predsednik Jakob Počivavšek, l.r.

Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije
Predsednik Branimir Štrukelj, l.r.

Konfederacija sindikatov 90 Slovenije
Predsednik Peter Majcen, l.r.

KNSS-Neodvisnost
Predsednica Evelin Vesenjsek, l.r.

Slovenska zveza sindikatov Alternativa
Predsednik Zdenko Lorber, l.r.

Zveza delavskih sindikatov Slovenije – Solidarnost
Predsednik Albert Pavlič, l.r.

Poslano na e-naslove.